

før, er Forholdet det, at paa dette Omraade som paa alle andre Omraader bør Næringsfriheden vige dér, hvor samfundsmæssige Hensyn kræver Begrænsning. Men paa den anden Side bør man ikke lægge Næringslivet større Hindringer i Vejen, end de samfundsmæssige Hensyn kræver, og det forekommer mig, at ud fra dette Synspunkt er Lovforslagets § 14 ikke uden Betænkelighed. Jeg tænker ikke saa meget paa § 14, 1ste Stykke, naar dette indfører Kontrolbestemmelserne i §§ 7, 8, 10 og 11 med Hensyn til Handelen med brugte Cykler, naar Cyklehandlere benytter den Hjemmel, som Næringslovens § 23 giver dem til at handle med brugte Cykler, idet jeg erkender, at saadan som Lovforslaget er formet, naar det kun omfatter de Tilfælde, hvor man gør Forretning af at falbyde brugte Cykler, vil det neppe have nogen væsentlig Betænkelighed. Derimod maa jeg sige, at § 14, 2det Stykke, forekommer mig at være mere betænkeligt. § 14, 2det Stykke, udvider den samme Regel til ogsaa at gælde for saadanne Haandværkere og Fabrikanter, der i Henhold til Næringslovens § 23 handler med andre Genstande end brugte Cykler. Næringslovens § 23 fastsætter, at Haandværkere og Fabrikanter har Lov til at handle med andre Haandværkeres og Fabrikanters Frembringelser, forsaa vidt de hører til samme Fag, og under samme Vilkaar med brugte Sager. Det forekommer mig, at hvis man her alt for rigoristisk vilde udvide Forslagets Kontrolbestemmelser, vilde man kunne komme til at lægge Næringslivet Hindringer i Vejen, som ikke er strengt paakrævede af samfundsmæssige Hensyn. Derfor haaber jeg, at den højtærede Justitsminister vil bruge denne Bestemmelse med megen Varsomhed.

Jeg kan i denne Forbindelse udtale min Tilfredshed med, at man har undtaget Handelen med brugte Bøger fra Kontrolbestemmelserne i Lovforslagets § 11, der giver nærmere Regler om Politiets Ret til at øve stadigt Tilsyn, idet det forekommer mig, at Handelen med brugte Bøger, Antikvarboghandelen, har et ganske særligt Præg, en kulturel Værdi, som gør det naturligt, at den ikke falder ind under denne Lovs Bestemmelser, saa meget mere som denne Handel sikkert ikke frembyder de Betænkeligheder, set fra Retssikkerhedens Synspunkt, som i øvrigt ligger til Grund for dette Lovforslags Bestemmelser. Helt og fuldt har man dog ikke undtaget denne Næring fra Lovforslagets Kontrolbestemmelser, idet §§ 7, 8 og 10, 2det Stykke, skal kunne bringes til Anvendelse overfor saadan Næringsvirk-

somhed. Forslagets §§ 7 og 8 er nærmest selvfølgelige Bestemmelser. Derimod vil jeg tillade mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, at man, hvis man i Henhold til § 10, 2det Stykke, vil udfærdige Regulativer for Antikvarboghandlere, ved Udfærdigelsen af saadanne Regulativer bør tage skønsomt Hensyn til denne Næringsvirksomhed og ikke lægge den større Hindringer i Vejen end strengt fornødent. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger med Hensyn til Lovforslagets første Afsnit.

Hvad angaar Lovforslagets andet Hovedafsnit, Spørgsmaalet om Pantelaanernes Ret til at tage Renter, da er der, forekommer det mig, to Hovedhensyn, der her staar overfor hinanden. Jeg indrømmer, at jeg lægger den største Vægt paa det ene af disse Hovedhensyn. De to Hovedhensyn er paa den ene Side Hensynet til Kredsen, der søger de private Pantelaanere for dér at erholde Laan, og paa den anden Side Hensynet til Pantelaanere. Selv om nu Forholdet er det, at den Kreds, der søger Pantelaanerne for at faa Laan, ganske sikkert er af en noget uensartet Karakter — der kommer utvivlsomt ogsaa andre dér end saadanne, som det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen omtalte, da han talte om den fattige Kone, der kom med sin sidste Pjalt for at faa Penge til Brød — saa mener jeg paa den anden Side, at dette Lovforslags Bestemmelser maa være af en saadan Art, at man sikrer sig, saa vidt det er gørligt gennem en Lovbestemmelse, at den fattige Enke, der møder dér med sin sidste Pjalt for at faa Penge til Brød, ikke bliver udnyttet; og under dette Hovedhensyn bør disse Rentebestemmelser fastsættes. Hvordan man saa kan fyldestgøre Hensynet til Pantelaanerne, det kommer i anden Række. Jeg skulde i hvert Fald være af den Opfattelse, at naar man har fastsat Renten til 5 pCt. maanedlig, hvilket ifølge Lovforslaget er Renten til 1. Januar 1926, hvorefter Renten nedsættes til 4 pCt., hvad den vedbliver at være indtil 1. Januar 1936, har man derigennem taget alle rimelige Hensyn til Pantelaanerne. Noget andet er, at der maaske kan være Tvivl, om den halvanden pCt. maanedlig, der bliver den gældende Rente fra 1. Januar 1936, vil være i Stand til at dække det Arbejde, der udføres af Pantelaanerstanden. Det skal jeg imidlertid ikke i Øjeblikket fordybe mig nærmere i. Jeg gaar nemlig ud fra, at hvis man til den Tid vedblivende er af den Opfattelse, at Pantelaanervirksomhed overhovedet bør drives som privat Næring, vil man ogsaa til en-